

Filosofiija doavttirgráda lánkaásahus

Dohkkehuvvon Sámi allaskuvlla stivrras xx.10.2019 lága vuodul 1.4.2015 nr 15 universitehtaid ja allaskuvllaid birra (universitehta- ja allaskuvlalága vuodul, Lov om universiteter og høgskoler), § 3-3, § 3-9 ja § 4-13. Rievdadeamit dohkkehuvvon Sámi allaskuvlla dutkan- ja oahppostivrras 12.11.2019.

VUOSTTAS OASSI: LÁIDESTEADDJI MEARRÁDUSAT

Kapihtal 1. Lánkaásahusa doaibmaviidodat

§ 1-1. Lánkaásahusa doaibmaviidodat

Dát lánkaásahus guoská doavttirgrádaohppui, mii addá filosofijadoaktára gelbbolašvuoda Sámi allaskuvllas (SA). Lánkaásahusain mearriduvvojit doavttirgrádadási sisaváldin-, čađahan- ja loahpahannjuolggadusat.

Kapihtal 2. Doavttirgrádaohppu viidodat, sisdoallu ja mihttomearit

§ 2-1. Doavttirgrádaohppu viidodat, sisdoallu ja mihttomearit

Doavttirgrádaohppu gealbuda alladásat fágalaš dutkandoaimmaide ja servodaga eará bargguide main gáibiduvvo alla dieđalaš gelbbolašvuolta. Sámi allaskuvlla doavttirgrádaohppus váldojuvvojit vuhtii erenoamážit sámi servodaga ja sámiid dárbbut ja hástalusat unnitlogu- ja eamiálbmogin.

Doavttirgrádaohppu normerejuvvon guhkkodat lea golbma jagi ollesáiggeoahppu. Doavttirgrádaohppu deháleamos oassin lea iehčanas dutkanbargu, mii čađahuvvo aktiivvalaš bagadallama vuolde.

Doavttirgráda addojuvvo dáid vuodul

- dohkkehuvvon dieđalaš nákkosgirji
- dohkkehuvvon oahppooassi
- dohkkehuvvon geahččaladdanlogaldallan addojuvvon fáttás
- dohkkehuvvon almmolaš nákkosgirji bealušteapmi (nákkáhallan)

Kapihtal 3. Ovddasvástádus

§ 3-1. Ovddasvástádus

Sámi allaskuvlla stivrras lea bajimus ovddasvástádus doavttirgrádaohppus, ja stivra addá oppalaš organiserennjuolggadusaid. Dutkan- ja oahppostivra (DOS, mii dán lánkaásahusas mearkkaša 'Dutkan- ja oahppostivra dahje vástideaddji orgána') sáhtta addit lagat njuolggadusaid, mat gusket ovttaskas ohppui fágagoađi evttohusaid vuodul.

Juohke dohkkehuvvon doavttirgrádaprogámmii nammada DOS fágagoađi evttohusa vuodul progámmastivrra mas leat unnimustá golbma lahtu. Progámmastivrra lahttun galget leat doavttirgráda čađahan dutkit ja doavttirgrádstudeanttat.

Progámmastivra fuolaha sisaváldima ja beaivválaš doaimmaid mat leat čadnon doavttirgrádaohppu čađaheapmái dainna fápmudusain, mii addo dán lánkaásahusas, ásahusa siskkáldas njuolggadusain dahje dábálaš bargofápmudusain.

Kapihtal 4. Kvalitehtasihkkarastin

§ 4-1. Kvalitehtasihkkarastin

Sámi allaskuvllas lea kvalitehtasihkkarastinvuogádat, mii fátmasta maiddá doavttirgrádaoahpu.

NUBBI OASSI: SISAVÁLDIN

Kapihtal 5. Sisaváldin

§ 5-1. Sisaváldineavttut

Doavttirgrádaprogámmii sisaváldima eaktun lea ahte ohccis lea masteroahppu (120 oahppočuoggá) dahje vástideaddji skuvlejupmi, man ásahus lea dohkkehan sisaváldima vuodđun. Masteroahpu gaskamearálaš árvosátnin berre dábálaččat leat unnimustá B.

Ohcan galgá sisttisoallat dáid osiid:

- Duođaštus dan oahpus mii lea sisaváldima vuodđun
- Doavttirgráda prošeaktačilgehus
- Oahppooasi plána
- Evttohus das gii sáhtá dahje geat sáhttet leat bagadallin
- Čilgehus das čuožžilahtá go prošeakta riektegažaldagaid dahje ehtalaš gažaldagaid ja jus nu, de mo dáid sáhtá giedáhallat

Kandidáhtta ja váldobagadalli galgaba jođánepmosit ja unnimustá golmma mánu sisa sisaváldima maŋŋá guorahallat prošeaktačilgehusa ja árvvoštallat leago dárbu muddet dan.

SA sáhtá geatnegahttit doavttirgrádistudeanttaid leat Sámi allaskuvllas vissis proseantaoasi bargoáiggis.

Dábálaččat galgá oheat doavttirgrádoahppui golmma mánu sisa dan rájes go doavttirgrádii olaheaddji dutkanprošeakta lea álggahuvvon. Jus dutkanprošeavttas váilu ohcanáiggis unnit go ovttá jagi ollesáiggebargu, de sáhtá ohcan hilgojuvvot, gč. § 5-3.

§ 5-2. Infrastruktuvra

Doavttirgrádistudeanta galgá beassat geavahit dárbbášlaš infrastruktuorra dutkanprošeavtta čađaheapmái. Gohtejođiheaddji mearrida mii lea dárbbášlaš infrastruktuorra.

Doavttirgrádistudeanttaide geain lea olggobeale ruhtadeapmi ja/dahje bargosadji, ráhkaduvvo Sámi allaskuvlla ja olggobeale ovttasbargoguoimmi gaskasaš sierra soahpamuš, mii guoská ovttaskas dutkanprošeaktii. Dakkár soahpamuš dahkko oktanaga sisaváldinmearrádusain dahje dalán das maŋŋá.

§ 5-3. Sisaváldinmearrádus

Sisaváldinmearrádusa vuodđun lea ohcama oppalaš árvvoštallan. Jus ohccit leat eambo go maid allaskuvlla sáhtá váldit sisa, de DOS fápmuduvvo addit lagat njuolggadusaid árvvoštallaneavttuin.

Sisaváldinmearrádus galgá nammaduvvot unnimustá okta bagadalli, ja čilgejuvvot mo ohcamuša eará dárbbut mat bohtet ovdan ohcamuša, čovdojuvvot. Šiehtadus galgá bohtit ovdan álginbeaivi, mii lea seamma go ruhtadanálginbeaivi, ja šiehtadusa guhkkodat. Šiehtadusáigodat sáhtá guhkiduvvot bargi vuoigatvuodaid vuodul, dahje dat galgá čielggaduvvot erenoamážit oahpu ruhtadeami oktavuodas.

Sisaváldima sáhtá biehttalit jus

- dahkkivuoigatvuođalaš soahpamušat leat almmuheami dahje nákkáhallama easttan
- immateriála vuoigatvuođalaš soahpamušat mat leat dahkkon, eai leat govttoláččat áhahussii ja dan dihtii áhahus ii sáhte searvat prošektii
- dutkanprošeavttas lea unnit go jagi bargu barggakeahhtá das maŋŋá go son lea válđojuvvon doavttirgrádaohppui, gč. § 5-1

§ 5-4. Šiehtadusáigodat

Doavttirgrádaohppu lea golmma jagi ollesáiggeohppu. SA sáhtá mearridit guhkidit šiehtadusáigodaga lágalaš virgeluomuid ja geatnegahtton bargguid geažil.

Lágalaš gaskkalduvvama geažil šiehtadusáigodat guhkiduvvo vástideaddji áiggiin. SA sáhtá guhkidit šiehtadusáigodaga vuođuštallon ohcama vuođul. Guhkiduvvon áigodaga várás SA sáhtá áhahit sierra eavttuid.

Šiehtadusáigodaga maŋŋá nohket doavttirgrádašiehtadusa vuoigatvuođat ja geatnegasvuođat nu ahte doavttirgráda kandidáhtta sáhtá massit vuoigatvuođa oažžut bagadallama, searvat gurssaide ja geavahit infrastruktuurra. Dattege kandidáhtta sáhtá ohcat lobi lágidit nákkosgirjji doavttirgráda árvvoštallamii.

§ 5-5. Šiehtadusáiggi loahpaheapmi

Eaktodáhtolaš loahpaheapmi

Doavttirgráda studeanta ja fágagoahti sáhttiba šiehttat ahte doavttirgrádaohppu loahpahuvo ovdal mearreáiggi. Eaktodáhtolaš doavttirgrádaohppu loahpaheapmi šiehttojuvvo sierra soahpamušain, ja das boahá ovdan mo čovdojuvvojit vejolaš gažaldagat mat gusket ovdamearkka dihte bargodilálašvuhtii, ruhtadeapmái, vuoigatvuođaide ja bohtosiidda.

Jus kandidáhtta áigu lonuhit proševtta dahje sirdašuvvat eará prográmmii, de son galgá ohcat ođđa sisaváldima ođđa proševtta vuođul.

Bággoloahpaheapmi

DOS sáhtá mearridit doavttirgrádaohppu loahpaheami ovdal sohppojuvvon áiggi.

Bággoloahpaheami sáhtá mearridit jus unnimusat okta čuovvovaš dilálašvuođain albmana:

- Mearkkašahtti maŋŋoneamit oahppooasi čađaheamis maidda kandidáhtta lea sivalaš.
- Kandidáhtta rihkku gearddašuvvi dahje mearkkašahtti vuogi mielde informašuvdna-, čuovvolahttin- dahje raporterengeatnegasvuođa, gč. § 10-1.
- Ovdánanraportta mearkkašahtti maŋŋoneamit mat boktet vuođuštallon eahpádusaid kandidáhta gealbbus ollašuttit proševtta šiehttojuvvon áiggi. Vai sáhtá vuođuštallat bággoloahpaheami, de ferte kandidáhtta ieš leat sivalaš mearkkašahtti maŋŋoneapmái.
- Fágasuorgái guoski dutkanehtalaš njuolggadusaid rihkkun. Dát guoská maiddái verrošepmái, mii meroštallojuvvo universitehta- ja allaskuvlalágas, gč. § 4-7.
- Doavttirgráda studeantta láhtten mii rihkku allaskuvlla ja doavttirgráda studeantta gaskasaš luohttámuša čađaheami áigge, earret eará studeantta doavttirgrádaohppu čađaheapmái guoski ránggástahtti dagut.

Bággoloahpahanmearrádusa dahká DOS.

Doavttirgráda kandidáhta sáhtá celkot eret virggis, jus su doaimmas dahje bargodilis leat áššálaš sivat, gč. stáhtabargiidlága (*Lov om statens ansatte mv.*) § 19 ja § 20, dahje lihccuma oktavuodas § 26.

Kapihtal 6. Doavttirgrádašiehtadus

§ 6-1. Doavttirgrádašiehtadus

Doavttirgrádaprogámmii sisaváldin nannejuvvo čálalaš šiehtadusa hámis. Šiehtadus dahket doavttirgrádistudeanta, bagadalli(t) ja Sámi allaskuvla. Šiehtadus regulere oassebeliid vuoigatvuođaid ja geatnegasvuođaid šiehtadusáigodagas. Dat galgá sihkkarastit ahte doavttirgrádistudeanta searvá jeavddalaččat aktiivvalaš dutkanbirrasii, ja ná dahká vejolažžan čadahit dutkanoahpu šiehttojuvvon áiggis. Allaskuvllas lea sierra šiehtaduskovvi doavttirgrádaoahpu várás.

Doavttirgrádakandidáhtaide, geain lea olles dahje oasseruhtadeapmi dahje bargoadi Sámi allaskuvlla olggobealde, galgá njuolggadusaid mielde dahkkot kandidáhta, ásahusa ja olggobeale oassebeali gaskasaš sierra soahpamuš.

Jus doavttirgrádistudeanta lea čadnon olgoriikkalaš áсахussii, galget Sámi allaskuvlla ovttasbargonjuolggadusat čuvvojuvvot ja sierra soahpamuš dahkkojuvvot dan várás áсахuvvon skoviin. Soahpamuš galgá dábálaččat leat mielde sisaváldinšiehtadusas.

GOALMMÁT OASSI: ČADAHEAPMI

Kapihtal 7. Bagadallan

§ 7-1. Bagadallan

Nákkosgirjebargu dáhpáhuvvá oktagaslaš bagadallamiin. Progámmastivra ja bagadallit galget ovttas sihkkarastit ahte doavttirkandidáhtta searvá aktiivvalaččat dutkanbirrasii.

§ 7-2. Bagadalli(id) nammadeapmi

Váldonjuolggadussan lea ahte doavttirgrádakandidáhtas leat guokte bagadalli, main nubbi nammaduvvo váldobagadallin. Gohti nammada dábálaččat váldobagadalli sisaváldima oktavuodas. Unnimustá okta bagadalliin galgá leat SA fágabargi.

Váldobagadallis lea fágalaš váldoovddasvástádus kandidáhtas. Váldonjuolggadussan lea ahte váldobagadalli lea SA virggehas.

Mielbagadalli lea fágaolmmoš, guhte bagadallá ja juogada váldobagadalliin fágalaš ovddasvástádusa kandidáhta bagadallamis.

Buot bagadalliin galgá leat doavttirgráda dahje vástideaddji gelbbolašvuohta fágasuorggi siskkobealde ja leat aktiivvalaš dutkit. Unnimustá ovtta nammaduvvon bagadallis galgá leat ovdalis vásáhus doavttirgrádistudeantta bagadallamis dahje leat oahppu doavttirgrádistudeanttaid bagadallamis.

Sihke doavttirgrádakandidáhtta ja bagadalli sáhtta dáhttu goađi nammadit kandidáhttii ođđa bagadalli. Bagadalli ii sáhte geassádit ovdal go ođđa bagadalli lea nammaduvvon. Sierramielalašvuođaid, mat gusket bagadalli ja kandidáhta fágalaš vuoigatvuođaide ja geatnegasvuođaide, sáhtta sihke bagadalli ja kandidáhtta buktit DOS guorahallamii ja mearrideapmái.

§ 7-3. Bagadallama sisdoallu

Sihke bagadalli ja doavttirgrádistudeanta leaba geatnegahtton raporteret daid njuolggadusaid vuođul, maid SA lea ásahan.

Bagadallit leat geatnegahtton čuovvut kandidáhta barggu ovdáneami ja árvvoštallat dan prošeaktaplána vuodul. Bagadallit leat maidái geatnegahtton čuovvut fágalaš diliid, mat sáhttet mañidit dutkanoahpu čađaheami nu ahte dan ii sáhte čađahit mearriduvvon áigodagas.

Bagadallit galget rávvet temá ja dutkangažaldagaid hábmemis ja ráddjemis, ráddádallat ja árvvoštallat hypotesaid ja metodaidd, suokkardit bohtosiid ja daid dulkomiid, guorahallat plánaidd ja daid ovdanbuktima mii guoská earet eará disposišuvdnii, gielalaš hápmái ja dokumenteremii, ja veahkehit gávdnat fágagirjjálašvuoda ja diehtogálduid girjerádjosiin, arkiiuvvain ja eará dakkáraččain. Dáidd lassin galget bagadallit bagadallat dutkanehtalaš gažaldagain mat čatnasit nákkosgirjái.

Kapihtal 8. Oahppoassi

§ 8-1. *Ulbmil, sisdoallu ja viidodat*

Dutkanoahppu galgá lágiduvvot nu ahte dan sáhtta čađahit mearreáiggi siskkobealde. Allaskuvllas lea ovddasvástádus das ahte oahppoassi ovttas nákkosgirjebargguin addá oahpu alla dieđalaš dásis ja mii vástida riikkaidgaskasaš norpmaide. Dat guoská dieđalaš barggu čađahepmái, fágalaš gaskkusteami hárrjehallamii ja dutkanetihka, dieđateoriija ja dieđametodaidd čađahepmái. Oahpahus ovttas dutkanbargguin galgá váikkuhit dasa ahte nátionála kvalifikašuvdnarámmain vurdojuvvon oahppanjoksosat olahuvvojit.

Allaskuvla berre fállat doavttirgrádkandidáhttii bagadallama boahhtevuoda bargovejolašvuodain akademii ja dan olggobealde. Dasa guoská maidái didolažžan dahkan dan gelbbolašvuodas, man kandidáhta lea olahan dutkanbargguinis.

Jus SA dahje dat fágagoahti, mii hálddaša prográmma, ii ieš organisere olles oahppoassi, addojuvvo doavttirgrádstudentii vuoigatvuodta čađahit vástideaddji oahpu eará ásašus dahje ovttagas, mii fállá dohkkehuvvon doavttirgrádoahpu. Dain fáttáin main eai leat sierra oahppofáldagat, sáhtta oktagaslaš lohkanmeari dohkkehuvvot oahppoassi oassin. Oahppoassi galgá sisttisdoallat fáttáidd, mat dahket unnimustá 30 oahppočuoggá ja main unnimustá 20 oahppočuoggá čađahuvvojit sisaváldima mañná. Fáttát mat gullet oahppoassái, eai berre leat boarrásabbot go guokte jagi dalle go kandidáhta váldojuvvo sisa prográmmii.

Eará ásašusain čađahuvvon doavttirgrádadási oahput dohkkehuvvojit universitehta- ja allaskuvlalága njuolggadusaid mielde, gč. § 3-5 vuosttas oasi.

§ 8-2. *Kandidáhta vuoigatvuodas virgelobi áigge*

Doavttirgrádkandidáhta geas lea vanhenvirgelohpi doavttirgrádoahpus, sáhtta virgelobi áigge čuovvut oahpaha ja váldit eksámena dain gurssain, mat gullet su oahppoassái, gč. álbmotoadjolága (*Lov om folketrygd*).

Kapihtal 9. Čanus dutkanbirrasii

§ 9-1. *Čanus dutkanbirrasii*

Váldobagadallis ovttas Sámi allaskuvllain lea ovddasvástádus lágiddit dili nu ahte doavttirgrádstudeanta beassá searvat jeavddalaččat aktiivvalaš dutkanbirrasii ovttas dutkiiguin ja eará doavttirgrádstudeanttaiguin. Doavttirgrádstudeanttaide, geain lea váldočanus eará ásašusaide, ráhkaduvvo grádaiddi ja ovttasbargi ásašusa gaskasaš šiehtadus mii stivre bargoeavttuid ja sihkkarastá doavttirgrádstudeantta searvama aktiivvalaš dutkanbirrasii, gč. § 6-1.

Kapihtal 10. Raporteren

§ 10-1. Raporteren

Sámi allaskuvlla kvalitehtasihkkarastinvuogádat sisttisdoallá doaimbajuid dasa mo čalmmustahttit váilevaš ovdáneami nákkosgirjebarggus ja oahppooasis, váilivuodaid bagadallamis ja maidái rutiinnaid dasa mo sáhtta čuovvulit čuožžilan čuolmmaid.

Doavttirgráda kandidáhtas ja bagadalliin lea ovttalágan raporteregeatnegasvuohta. Jus kandidáhtas váilu ovdánanraporteren dahje raporta lea váilevaš, de das sáhtta leat čuovvumuššan ahte son bággejuvvo loahpahit dutkanoahpu ovdal go šiehtadusáigodat loahppá, gč. § 5-5. Bagadalli, guhte ii čuovo raporteregeatnegasvuođa, sáhtta lihccojuvvot bagadallanovddasvástádusas.

Dárbbu mielde sáhtta Sámi allaskuvlla prográmmastivra gáibidit liigeraportereama.

Kapihtal 11. Nákkosgirji

§ 11-1. Nákkosgirjegáibádusat

Nákkosgirji galgá leat iešheanalis, dieđalaš bargu mii deavdá fágasuorgái guoski ehtalaš njuolggadusaid, fágalaš dási, metodaid ja riikkaidgaskasaš gáibádusaid. Nákkosgirji ulbmilin lea lasihit ja ovddidit fágalaš dieđuid ja das vurdojuvvo alla dássi, nu ahte dat sáhtta almmuhuvvot fágasuorggi dieđalaš girjjálašvuođa oassin.

Nákkosgirji sáhtta leat monografiija dahje artihkálnákkosgirji (mánnga unnit barggu ovttahttin). Artihkálnákkosgirjii ferte kandidáhta čielggadit bargguid oktiigullelašvuođa.

Nákkosgirji mii lea čállojuvvon ovtta earáiguin, sáhtta dohkkehuvvot juo doavttirgráda kandidáhta sáhtta das duodaštit ja identifiseret iežas iešheanalis barggu bohtosiid.

Jus čálalaš bargu lea dahkkon ovtta eará čálliguin, galgá doavttirgráda kandidáhta čuovvut daid mielčállinorpmiid, mat leat fágabirrasiin almmolaččat dohkkehuvvon ja mat čuvvot riikkaidgaskasaš standárddaid. Artihkálnákkosgirjii galgá kandidáhta dábálaččat leat vuosttasčállin unnimustá bealis artihkkaliin.

Artihkálnákkosgirjái galgá bidjat sierra, vuolláičállojuvvon čilgehusa, mii govvida kandidáhta barggu juohke ovttaskas artihkkalis.

Sámi allaskuvla mearrida nákkosgirji čállingela.

§ 11-2. Barggut mat eai dohkkehuvvo

Bargguid dahje osiid dain mat leat dohkkehuvvon vuodđun ovddit čađahuvvon eksámeniin dahje grádain, ii sáhte addit árvvoštallamii earet dalle go dat leat unna oasáš mánngaoasat, oktiigullelaš barggus. Ovddit grádaid dutkanmateriála, analysaid dahje metodaid sáhtta dattege atnit doavttirgráda prošeavtta vuodđun.

Almmuhuvvon bargguid ii sáhte dohkkehut nákkosgirji oassin, jus dat leat almmuhuvvon eambo go vihta jagi ovdal go kandidáhta lea beassan doavttirgráda prográmmii.

Nákkosgirji sáhtta addit árvvoštallamii dušše ovtta oahppaásahusas, gč. § 14-1.

Kapihtal 12. Geatnegasvuohta almmuhit bargobohtosiid mat sáhttet adnot ealáhusdoaimmain

§ 12-1. Geatnegasvuohta diedihit bargobohtosiid mat sáhttet adnot ealáhusdoaimmain

Ovttasbargi ášahusaid gaskasaš vuoigatvuođat stivrejuvvojit sierra soahpamušain.

Bargoaddiásahusa áiggis áigái gustojeaddji njuolggadusat leat vuolggasadjin dasa makkár geatnegasvuohta Sámi allaskuvlla doavttirgrádakandidáhtas lea diedihit bargobohtosiid, main sáhtta leat ealáhusdoaimmaide mearkkašupmi. Doavttirgrádakandidáhtaide, geain lea olggobeale bargoaddi, gustojit vástideaddji diedihangeatnegasvuođat ja dat sohppojuvvojit Sámi allaskuvlla, doavttirgrádakandidáhta ja olggobeale bargoaddi gaskasaččat.

Doavttirgrádakandidáhtaide, geain ii leat bargoaddi, gusto vástideaddji diedihangeatnegasvuohta ja dat čállojuvvo Sámi allaskuvlla ja doavttirgrádakandidáhta gaskasaš sisaváldinmearrádussii.

NJEALJÁT OASSI: GÁRVVISTEAPMI

Kapihtal 13. Árvvoštallan

§ 13-1. Árvvoštallama vuoddu

Doavttirgráda mieđihuvvo go čuovvovaš oasis leat dohkkehuvvon:

- dieđalaš nákkosgirji
- oahppoprográmma čadaheapmi, dahje eará dohkkehuvvon fágalaš skuvlejupmi dahje gealbu
- geahččaladdanlogaldallan addojuvvon fáttás
- nákkosgirji bealušteapmi almmolaš nákkáhallamis

§ 13-2. Árvvoštallanáigodaga guhkkodat

Sámi allaskuvla ferta bearráigeahččat ahte áigi nákkosgirji sisaaddima rájes gitta nákkáhallamii lea nu oanehaš go vejolaš, dábálaččat eanemustá vihtta mánu.

Váldobagadalli ovddasvástádussan lea diedihit áiggil Sámi allaskuvlii goas kandidáhtta addá sisa nákkosgirjji, vai ášahus álggaha nákkosgirji árvvoštallanproseassa.

Kapihtal 14. Nákkosgirji sisaaddin árvvoštallamii

§ 14-1. Nákkosgirji árvvoštallanocean

Nákkosgirji árvvoštallanocean sáhtta sáddet easka maŋŋá go oahppoassi lea dohkkehuvvon.

Oheamuš galgá sisttisdoallat čuovvovaš dokumeanttaid:

- Nákkosgirji ášahusa mearrádusaid ja gáibádusaid mielde
- Duodaštus oahppoasi dohkkeheamis
- Eará dárbbášlaš lobiid duodaštusat, nu go immateriála vuoigatvuođaide guoskevaš šiehtadusat
- Mielčállilgehus dárbbu mielde, gč. § 11-1
- Diehtu das addojuvvo go nákkosgirji vuosttas vai nuppi háve árvvoštallamii
- Diehtu das ahte nákkosgirji ii leat addojuvvon árvvoštallamii eará ášahussii

Sámi allaskuvla sáhtta iešheanalis hilgut nákkosgirjji árvvoštallanohcamuša jus lea čielggas ahte nákkosgirji ii deavdde dohkálaš, alla dieđalaš dási gáibádusaid ja ahte komitea boahtá dan hilgut.

Nákkosgirji galgá leat almmolaččat fidnemis unnimustá guokte vahku ovdal nákkáhallama, gč. § 19-2.

§ 14-2. Ohcamuša giedahallan

Sámi allaskuvla giedahallá nákkosgirjji árvvoštallanohcamuša. Ohcamuš, mii ii deavdde § 14.1 gáibádusaid, hilgojuvvo.

Kapihtal 15. Árvvoštallankomitea nammadeapmi

§ 15-1. Árvvoštallankomitea nammadeapmi

Go Sámi allaskuvla lea dohkkehan nákkosgirjji árvvoštallanohcamuša, de nammada DOS fágagoađi evttohusa vuođuđl áššedovdi árvvoštallankomitea nákkosgirjji ja nákkáhallama árvvoštallamii. Evttohusas galgá ákkastallat ja čájehit, mo komitea oppalaččat gokčá nákkosgirjji fágasuorggi. DOS nammada komitea jođiheaddjin ovttá komitealahtu dahje eará Sámi allaskuvlla virggehasa.

Árvvoštallankomiteas leat unnimustá golbma lahtu. Komitea galgá ásahuvvot nu ahte

- guktot sohkabealit leat ovddastuvvon
- unnimustá ovttá lahtus ii leat váldovirgi Norgga ásahusas
- eanáš lahtut eai leat Sámi allaskuvlla virggehasat
- buot lahtuin lea doavttirgráda dahje vástideaddji gealbu

Jus spiehkastit dáin eavttuin, de dan ferte erenoamážit ákkastallat.

Nammaduvvon bagadallit dahje earát geat leat leamašan mielde nákkosgirjebarggus, eai sáhte leat árvvoštallankomitea lahttun, eaige dasa gustojeaddji hálddašandoaimmain.

Kandidáhtta galgá oažžut dieđu dan evttohusas, mainna lágiin komitea čohkkejuvvo, ja sus lea vuoigatvuohta čálalaččat buktit oaiviliiddis vahkku sisa dan rájes go oaččui dieđu evttohusa birra.

Kapihtal 16. Komitea bargu

§ 16-1. Dievasmahtti dieđuid háhkan

Komitea sáhtta gáibidit beassat oaidnit nákkosgirjji vuođuđmateriála ja bivdit dievasmahtti lassečilgehusaid.

Árvvoštallankomitea sáhtta bovdet bagadalli čoahkkimiidda čilget bagadallama ja nákkosgirjebarggu.

§ 16-2. Árvvoštallamii sisaaddon nákkosgirjji buorideapmi

Sisaaddojuvvon nákkosgirjji ja vejolaš lassemateriálaid vuođuđl, gč. § 14-1, sáhtta árvvoštallankomitea ávžžuhit ahte DOS miediha kandidáhttii lobi dievasmahttit nákkosgirjji unna rievdadusaiguin. Komitea berre addit konkrehta dieđu čálalaččat maid kandidáhtta galgá divvut.

Jus DOS miedihá nákkosgirjji unnánaččat rievdaduvvot, de dakkár dievasmahttinbargui sáhtta addit dábaláččat eanemustá golbma mánu liigeáiggi. Seammás ásahuvvo ođđa mearraáigi loahpalaš komiteacealkámuššii. Kandidáhtta ii sáhte váidit dán Sámi allaskuvlla mearrádusa.

Jus komitea gávnnahe ahte nákkosgirjji gáibida vuđolaš nuppástusaid mat gusket teoriijai, hypotesaide, dutkanmateriálii dahje -metodii ja mat leat dárbbaslaččat vai barggu sáhtta bealuštit nákkáhállamis, de komitea ii galgga dohkkehit nákkosgirjji.

§ 16-3. Komitea mearrádus

Komitea addá oktasaš cealkámuša das, leago bargu bealuštan veara doavttirgrádan. Cealkámuša ja vejolaš sierraoaviliid galgá vuđuštit.

Komitea galgá gárvet cealkámuša mañemustá golbma mánu mañjel go nákkosgirjji lea addojuvvon sisa, jus ásahus ii mearrit eará. Jus komitea bivdá dievasmahttit nákkosgirjji, de ođđa cealkináigemearri rehkenasto dan beaivvi rájes, go nákkosgirjji addojuvvo ođđasis árvvoštallamii.

Komitea cealkámuš addojuvvo Sámi allaskuvllii mii addá dan doavttirgrádakandidáhttii. Kandidáhttii addo logi bargobeavivi áigemearri buktit čálalaš mearkkašumiid cealkámuššii. Jus doavttirgrádakandidáhtas eai leat čálalaš mearkkašumit, de son dieđiha dás Sámi allaskuvllii farggamusat. Sámi allaskuvla guorahallá ášši § 17-1. mielde.

Kapihtal 17. Komitea cealkámuš ja cealkámuša guorahallan

§ 17-1. Komitea cealkámuš ja cealkámuša guorahallan

Sámi allaskuvla mearrida árvvoštallankomitea cealkámuša vuđul sáhtta go nákkosgirjji bealuštuvvot nákkáhállamis.

Ovttamielalaš cealkámuš

Jus komitea addá ovttamielalaš cealkámuša ja Sámi allaskuvla dohkkeha dan iežas mearrádusa vuđđun, de dahká allaskuvla iežas mearrádusa komitea ovttamielalaš cealkámuša vuđul.

Jus Sámi allaskuvla ákkastallojuvvon ákkaid vuđul eahpida leago komitea ovttajienalaš mearrádus buorre, de ferte DOS dáhttu lagat čilgehusa árvvoštallankomiteas ja/dahje nammadit guokte áššedovdi, geat goappašagat árvvoštallaba nákkosgirjji ja addiba das goabbat cealkámuša. Dákkár lassecealkámušat dahje oktagaslaš cealkámušat addojuvvojit diehtun doavttirgrádakandidáhttii, ja sutnje addo vejolašvuolta buktit iežas mearkkašumiid.

Dán mañjá DOS ieš mearrida loahpalaččat ášši komitea cealkámuša ja olggobeale cealkámušaid vuđul.

Juohkásan cealkámuša guorahallan

DOS árvvoštallá ja mearrida komitea juohkásan cealkámuša. Jus komitea ovddida juohkásan cealkámuša ja DOS mearrida atnit eanetlogu cealkámuša iežas mearrádusa vuđđun, de dahká Sámi allaskuvla iežas mearrádusa eanetlogu cealkámuša mielde. Jus komitea ovddida juohkásan cealkámuša ja DOS árvvoštallá atnit vuđđun unnitlogu cealkámuša, de sáhtta DOS ráđđadallat komiteain, dahje sáhtta nammadit guokte ođđa áššedovdi guorahallat nákkosgirjji. Dát áššedovdit eaba doaimma komitean, muhto goappašagat árvvoštallaba nákkosgirjji ja ovddideaba goabbatge cealkámuša.

Doavttirgrádkandidáhtti addo vejolašvuohta buktit iežas mearkkašumiid. Jus guktot ođđa áššedovdit leaba ovttamielalaččat álgoálgosaš komitea eanetloguin, de čuvvojuvvo eanetlogu mearrádus.

Doavttirgrádkandidáhtti dieđihuvvo maid DOS mearrida.

Kapihtal 18. Ođđa árvvoštallan

§ 18-1. Ođđa árvvoštallan

Jus nákkosgirji ii dohkkehuvvo, de divvojuvvon nákkosgirji čuovvovaš sisaaddináigi sáhtta leat áramustá guhtta mánu maŋŋil go Sámi allaskuvla lea dahkan ovddit mearrádusa. Ođđa árvvoštallan lea vejolaš dušše oktii.

Doavttirgrádkandidáhtta galgá nákkosgirji ođđa árvvoštallamii attidettiin almmuhit ahte dat lea ovdal árvvoštallojuvvon, muhto ii dohkkehuvvon.

Kapihtal 19. Nákkosgirji almmuheapmi

§ 19-1. Nákkosgirji deaddileapmi ja eavttut

Go nákkosgirji lea dohkkehuvvon nákkáhallamii, de galgá kandidáhtta addit Sámi allaskuvlii gáhppálagaid mat gáibiduvvojit doavttirgrádaprogramma njuolggadusain. Dárkilut mearrádusat leat čállon ovttaskas doavttirgrádaprogrammaide. Nákkosgirji čuovvu DOS mearridan hámi ja formáhta, gč. § 14-1.

Doavttirgrádkandidáhtta galgá almmuheami várás addit nákkosgirji oanehis čoahkkáigeasu sihke sámegillii ja eŋgelasgillii, ja dasa lassin dáro-, suoma-, ruota- dahje ruoššagillii. Dain dáhpáhusain go nákkosgirji lea čállon eará go ovddabealde namuhuvvon gielaide, de čoahkkáigeassu čállo maiddá nákkosgirji gillii.

§ 19-2. Almmuheapmi

Nákkosgirji galgá leat almmolaš unnimustá guokte vahku ovdal dan almmolaš bealušteami. Nákkosgirji almmuhuvvo dan hámis go dat lea addojuvvon árvvoštallamii. Jus komitea lea bivdán kandidáhta divvut nákkosgirji, de almmostahttojuvvo divvojuvvon nákkosgirji, gč. § 16-2.

Doavttirgráda nákkosgirji almmuheapmái eai sáhte biddjojuvot eará eavttut go ovddalgihtii šihttojuvvon almmuhanbeaivvi maŋideami hárrái. Maŋideapmi dohkkehuvvo jus ásahus dahje olggobeale oassebealli, mii lea ruhtadan ollislaččat dahje muhtun osiid doavttirgráda oahpu, háliida čielggadit vejolaš pateantaášši. Olggobeale oassebealli ii sáhte gáibidit ahte olles nákkosgirji dahje oasi das ii sáhte almmuhit, gč. § 5-3.

Kapihtal 20. Doavttirgrádageahččaladdan

§ 20-1. Geahččaladdanlogaldallan

Maŋŋel go nákkosgirji lea dohkkehuvvon almmolaš bealušteapmái, doallá doavttirgrádkandidáhtta almmolaš geahččaladdanlogaldallama. Dat lea doavttirgrádageahččaleami iehčanas oassi ja dat dollo mearriduvvon fáttás. Geahččaladdanlogaldallama ulbmilin lea iskat sihke kandidáhta návcca guorahallat fáttá mas ii leat njuolggá oktavuoha nákkosgirjái, ja návcca gaskkustit dieđuid logaldallandilálašvuođas. Geahččaladdanlogaldallama fáddá almmuhuvvo doavttirgrádkandidáhtti unnimustá logi bargobeavvi ovdal logaldallama.

Geahččaladdanlogaldallan dollojuvvo ovdal nákkáhallama. Árvvoštallankomitea mearrida fáttá ja árvvoštallá geahččaladdanlogaldallama. Geahččaladdanlogaldallan dollojuvvo dábaláččat sámegillii dahje nákkosgirjji gillii, jus DOS ii mearrit eará.

Árvvoštallankomitea mearrida, leago geahččaladdanlogaldallan dohkkehuvvon vai ii. Jus geahččaladdanlogaldallan ii dohkkehuvvo, de galgá vuoduštit mearrádusa.

Geahččaladdanlogaldallan ferte leat dohkkehuvvon ovdal go nákkosgirjji sáhtta bealuštit.

§ 20-2. Nákkosgirjji bealušteapmi

Nákkosgirjji almmolaš bealušteapmi galgá dáhpáhuvvat maŋŋá go geahččaladdanlogaldallan lea dollojuvvon ja dohkkehuvvon, ja maŋimustá guokte mánu maŋŋil go nákkosgirjji lea dohkkehuvvon bealušteapmái. Doavttirgrádakandidáhtta bealušta nákkosgirjji almmolaš nákkáhallandilálašvuodas. Nákkáhallama áigi ja báiki almmuhuvvo unnimustá logi bargobeavvi ovdal nákkáhallama.

Nákkáhallama árvvoštallá seamma komitea mii lea árvvoštallan nákkosgirjji. Nákkáhallan lea dábaláččat sámegillii dahje nákkosgirjji váldogillii. Jus komitea evttoha ja jus DOS dohkkeha evttohusa, de nákkáhallan sáhtta leat eará gillii dahje gielaide.

Dábaláččat leat guokte opponeantta. Soai leaba árvvoštallankomitea lahtut ja DOS nammada sudno.

Nákkáhallama jođiha DOS jođiheaddji dahje son gean DOS fápmuda dasa. Son guhte jođiha nákkáhallama, muitala oanehaččat nákkosgirjji sisaaddima, árvvoštallama ja geahččaladdanlogaldallama birra. Das maŋŋá čilge nákkáhalli iežas barggu ulbmila ja dieđalaš dutkamuša bohtosiid.

Nákkáhallandilálašvuoda jođiheaddji ovtta opponeanttaiguin soahpá bargoortnega ja nákkáhalli ja opponeanttaid gaskasaš vuoruhemiid. Dábaláččat vuosttas opponeanta álggaha ja nubbi fas loahpaha nákkáhallama. Go guktot opponeanttat leaba geargan opponeremis, de guldaleaddjit geat háliidit opponeret ex auditorio (sáles), galget addit dieđu nákkáhallandilálašvuoda jođiheaddjai su mearridan áigemearrái. Nubbi opponeanttain loahpaha nákkáhallama ja nákkáhallandilálašvuoda jođiheaddji loahpaha olles dilálašvuoda.

Nákkáhallandilálašvuoda maŋŋá addá árvvoštallankomitea áhahussii čilgehusa, mo dat lea árvvoštallan nákkosgirjji bealušteami. Čilgehusas lea konklušuvdna das leago nákkáhallan dohkkehuvvon vai ii. Opponeanttaid oainnut deattuhuvvojit árvvoštallamis. Čilgehusa ferte vuoduštit jus nákkáhallan ii dohkkehuvvo.

Kapihtal 21. Doavttirgrádageahččaleami dohkkeheapmi

§ 21-1. Doavttirgrádageahččaleami dohkkeheapmi

DOS dohkkeha doavttirgrádageahččaladdama árvvoštallankomitea cealkámuša vuodul.

Jus Sámi allaskuvla ii dohkket geahččaladdanlogaldallama, de dollojuvvo ođđa geahččaladdanlogaldallan. Ođđa geahččaladdanlogaldallama berre doallat ođđa fáttás ja maŋimustá guhtta mánu maŋŋil go ovddit logaldallan dollojuvvui. Ođđa geahččaladdanlogaldallama sáhtta doallat dušše oktii. Nu guhkás go vejolaš, berre álgoálgosaš árvvoštallankomitea árvvoštallat ođđa geahččaladdanlogaldallama.

Jus Sámi allaskuvla ii dohkket nákkáhallama, de sáhtta doavttirgráda kandidáhtta bealuštit nákkosgirjiis ođđasis. Ođđa nákkáhallama sáhtta doallat áramustá guhtta mánu maŋŋá, ja nu guhkás go vejolaš, berre álgoálgosaš árvvoštallankomitea árvvoštallat dan, jus Sámi allaskuvla ii mearrit eará.

Kapihtal 22. Nammadeapmi ja duodaštus

§ 22-1. Nammadeapmi ja duodaštus

Go DOS lea dohkkehan oahpu, nákkosgirji, geahččaladdanlogaldallama ja nákkáhallama, de válmmaštallá goahtenjunuš ášši Sámi allaskuvlla stivrii, mii nammada nákkáhalli filosofiija doavttirin (*philosophiae doctor*). Duodaštusas bohtá ovdan man fágagohtái nákkáhalli gullá ja man oahppoprográmma son lea čuvvon.

Kapihtal 23. Duodaštusa lasáhus (Diploma Supplement)

§ 23-1. Duodaštusa lasáhus (Diploma Supplement)

Rektor mearrida makkár čilgehusat galget leat mielde diplomas, duodaštusas ja diploma lasáhusas. Diploma, duodaštusa ja diploma lasáhusa vuolláičállá rektor.

VIÐÁT OASSI: VÁIDDA, OKTASAŠGRÁDAT JA FÁPMUIBOAHTIN

Kapihtal 24. Váidda

§ 24-1. Sisaváldin- ja ohcamušguorahallanváidda

Kandidáhtta sáhtta hálldašanlága (*Lov om behandlingsmåten i forvaltningsaker*) §§ 28–36 vuodul váidit mearrádusaid sisaváldima biehttaleamis, studerenvuoigatvuoda loahpaheamis ja oahppoprográmma osiid sisaheiveheami biehttaleamis. Vuoduštuvvon váidda sáddejuvvo Sámi allaskuvlii. Jus mearráduš doalahuvvo, de váidda sáddejuvvo váiddalávdegodái.

§ 24-2. Oahppoosi dohkkeheapmái guoski váidda

Oahppoosi eksámeniidda guoski váidagiidda gusto universitehta- ja allaskuvlalahka §§ 5-2 – 5-3.

Jus kandidáhtta várohuvvo verrošan dahje geahččalan verrošit, de giedáhallojuvvo ášši Sámi allaskuvlla dohkkehanrutiinnaid mielde.

§ 24-3. Nákkosgirji árvvoštallanohcamuššii, hilgojuvvon nákkosgirjái, geahččaladdanlogaldallamii dahje bealušteami dohkkeheapmái guoski váidda

Nákkosgirji, geahččaladdanlogaldallama dahje bealušteami hilgumiid sáhtta váidit hálldašanlága §§ 28–36 vuodul.

Vuoduštuvvon váidda sáddejuvvo Sámi allaskuvlii. Sámi allaskuvla sáhtta nammadit ovttaskas olbmuid dahje sierra lándegotti guorahallat váidojuvvon mearrádusa buot beliid, dahje Sámi allaskuvla sáhtta nammadit lándegotti mii galgá ráhkadit ollislaš áššedovdi árvvoštallama.

Kapihtal 25. Oktasaš grádat ja cotutelle-šiehtadusat

§ 25-1. Oktasaš grádat ja cotutelle-šiehtadusat

Sámi allaskuvla sáhtta ovttasbargat ovttain dahje mánggain Norgga dahje olgoriikkalaš ásahusain oktasaš grádaide dahje cotutelle-šiehtadusaide (oktasaš bagadallandoibmii) guoski áššiin. Eará ásahusaiguin šihttojuvvon oktasaš grádaid ja cotutelle-šiehtadusain sáhtta rektor addit vuoigatvuoda spiehkkašit dán lánkaásahusain.

§ 25-2. Oktasaš grádat

Oktasaš grádain oaivvilduvvo guovtti dahje eanet ásaahasaid ovttasbargu, main buohkain ovttas lea ovddasvástádus sisaváldimis, bagadallamis, grádajuogus ja eará áššiin, mat leat čilgejuvvon dáidda guoski lálhkaásahusain. Ovttasbargu organiserejuvvo dábálaččat konsortiuma hámis ja dan stivre konsortiumoassebeliid šiehtadus.

Oktasaš grádat doibmet dábálaččat dalle go institušuvnnat leat ovddalgihtii ásahan fágalaš ja bistevaš ovttasbargoortnegiid ja unnimustá okta/nubbi dain lea konsortiumoassebealli. Sámi allaskuvlla stivra dohkkeha dákkár šiehtadusaid ja dain galgá mearridit ainjuo sisaváldimis, ruhtadeamis, oahppooasis, bagadallamis, bargosajis, raporterengeatnegasvuodas, nákkosgirjji gielas, nákkosgirjji hámis, árvoštallamis, grádajuogus, duodaštusas ja boadusvuoigatvuodain. Šiehtadusa vuolláičállá rektor.

§ 25-3. Oktasaš grádaid ja cotutelle-šiehtadusaid gáibádusat

Sisaváldima dohkálašvuodagáibádusat ja nákkosgirjji gáibádusat galget leat almmolaččat, iige sáhte spiehkcasit almmolaš nákkáhallangáibádusas, masa gullá bealátkehtes árvoštallankomitea.

Kapihtal 26. Fápmuiboahhtin

§ 26-1. Fápmuiboahhtin

Dát lálhkaásahus boahhtá fápmui stivrra mearrádusa vuodul.